

فرهنگی و هنری

فرهنگی و هنری

به‌مناسبت روز جهانی گرافیک و آغاز جشن هفته تئاتر، نمایشگاه گرافیک و پوستره‌های تئاتر ایران در خانه هنرمندان ایران گشایش یافت.

به نقل از روابط عمومی خانه هنرمندان، هشتم اردیبهشت مراسم روز جهانی گرافیک در سالن استاد شهناز خانه هنرمندان ایران برپا شد و همزمان با آغاز هفته تئاتر - و هفته گرافیک «نمایشگاه گرافیک و پوستره‌های تئاتر ایران» در گالری‌های ممیز، پاییز، زمستان و میرمیران خانه هنرمندان ایران افتتاح شد. در ابتدای این مراسم، مجید رحبی‌معمار - مدیرعامل خانه هنرمندان ایران - با ییادی از بنیانگذاران خانه هنرمندان گفت: بی‌شک امکانات خانه هنرمندان ایران در حد اندازه برخی مجتمع‌های فرهنگی و فرهنگی‌راهاست، اما این خانه به لطف خدا بسیار با برکت است و ما امروز می‌توانیم بگوییم که توانایی این را داریم که امکاناتی بیش از آنچه در اختیارمان گذاشته‌اند، در اختیار هنرمندان و علاقه‌مندان بگذاریم. او با بیان این که تبدیل کردن یک پادگان به خانه هنرمندان، یکی از اتفاقات خوبی بود که به همت دوستان هنرمندان میسر شد، ادامه داد: افرادی مانند بهروز غریب‌پور، غلامحسین امیرخانی، ایرج راد، بهزاد فراهانی، ابراهیم حقیقی و عزت‌الله انتظامی نقش ارزنده‌ای در اعتلا و به بار نشستن خانه هنرمندان داشته‌اند و همین‌جا خدمات آن‌ها را ارج می‌نهمیم. رحبی‌معمار با بیان این‌که خانه هنرمندان ایران هرگز اهداف سیاسی را دنبال نمی‌کند، گفت: خانه هنرمندان متعلق به همه هنرمندان است و امروز شاهد برگزاری همزمان هفته گرافیک و تئاتر در خانه هنرمندان هستیم. برنامه هفته تئاتر یک روز زودتر به کوشش اصغر همت و دوستانش در خانه هنرمندان ایران آغاز شد و امروز شاهد افتتاح برنامه‌های هفته گرافیک هستیم. او با اشاره به گردشگرانی که از خانه هنرمندان دیدن می‌کنند، بیان کرد: با این‌که تصور بسیاری از آمریکایی‌ها

انتشار گزیده گفت‌وگوهای محمود دولت‌آبادی در نمایشگاه کتاب

به نقل از ایبنا، کتاب «این گفت و سخن‌ها…» در سی صد و هشتاد صفحه تدوین شده است. این اثر مجموعه‌ای است از بیست و چهار مصاحبه‌ی او با روزنامه‌نگاران که در نشریه‌های مختلف طی دو دهه‌ی گذشته منتشر شده است. این گفت‌وگوها در نشریه‌های تجربه، اعتماد، یادآور، شرق و… در سال‌های مختلف انجام شده است. در این گفت‌وگوها دولت‌آبادی از مسائل مختلفی حرف زده است. از ماجراهای مختلف نوشته‌شدن و انتشار رمان‌های مشهورش مانند

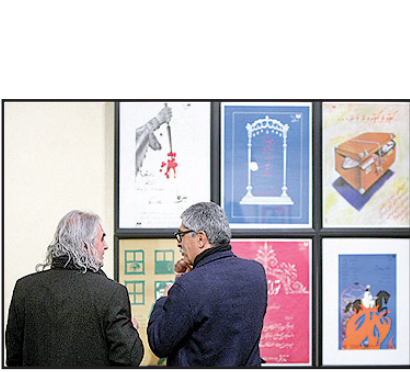
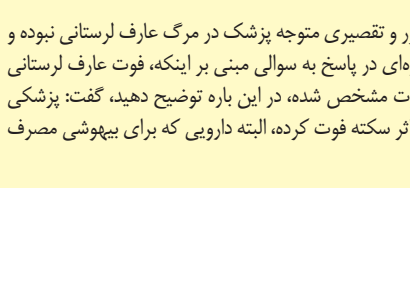
فوت عارف لرستانی بر اثر قصور پزشکی نبوده است

این فرصت را از دست ندهید

به تماشای «پوستره‌های تئاتر ایران» بروید

اروپایی‌ها از ایران درست نیست، اما وقتی گردشگران این قاره‌ها به ایران سفر می‌کنند با تصویر دیگری از ایران مواجه می‌شوند و تا کنون کمتر گردشگری به ایران سفر کرده است که حداقل یکبار به خانه هنرمندان ایران سر زده باشد. رحبی‌معمار با اشاره به نمایشگاه پوستر که در گالری‌های ممیز، پاییز، زمستان و میرمیران میزبان آثار طراحان گرافیک شده است، گفت: این نمایشگاه دربرگیرنده گنجینه ارزشمندی از پوستره‌های تئاتر است و در این نمایشگاه شاهد نخستین اعلان‌های تئاتر از دوران احمد شاه تا کنون هستیم. او اضافه کرد: امروز گرافیک جزء چنانشدنی زندگی مردم است و جای بسی خوشحالی است که در ایران هنرمندان بزرگی داریم که در حوزه گرافیک آثار ارزشمندی خلق کرده‌اند. در چنین روزی، جا دارد نام و یاد هنرمند بزرگ ایران، مرضی ممیز را ارج بنهیم که خدمات ارزنده‌ای برای راه‌اندازی خانه هنرمندان ایران کرد و سهم بسزایی در تدوین و تالیف اساسنامه خانه هنرمندان ایران داشت. در ادامه این مراسم، بهرام کلهرنیا - گرافیست - که اجرای برنامه را برعهده داشت، گفت: جای بسی خوشحالی است که هر سال ما گرافیست‌ها - به یقانه روز و هفته گرافیک دور هم جمع می‌شویم. انجمن جهانی طراحان گرافیک در ۲۷ آوریل سال ۱۹۶۲ راه‌اندازی شده و از سال ۱۹۹۵ روز تاسیس این انجمن در تقویم جهان ثبت شده است و خوشحالمیم که ما طراحان گرافیک نیز هر سال این روز را جشن می‌گیریم. او افزود: گرافیک بخشی از سرنوشت بشر است و گرافیک را نمی‌توان از زندگی بشر حذف کرد. استخوان‌بندی جهان با گرافیک به‌وجود آمده است. هنرمندان سایر رشته‌ها معنای جهان را می‌سازند و گرافیک انتقال آن را به همه ممکن می‌کند. در ادامه، ابراهیم حقیقی - رئیس انجمن طراحان گرافیک- گفت: همزمانی برگزاری هفته طراحی با اردیبهشت تئاتر اتفاق ارزشمندی است. ما قصد داشتیم سال

سخنگوی قوه قضاییه گفت: پزشکی قانونی رسماً اعلام کرده که قصور و تقصیری متوجه پزشک در مرگ عارف لرستانی نبوده و وی بر اثر سکنه فوت کرده است. ججت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژهای در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه، فوت عارف لرستانی حواشی زیادی به دنبال داشت و پزشکی قانونی اعلام کرده که علت فوت مشخص شده، در این باره توضیح دهید، گفت: پزشکی قانونی رسماً اعلام کرده قصور و تقصیری متوجه پزشک نبوده و وی بر اثر سکنه فوت کرده، البته دارویی که برای بیهوشی مصرف کرده‌اند در سکنه او بی‌تاثیر نبوده است.

گذشته برنامه‌های متنوعی در هفته گرافیک برگزار کنیم، اما با توجه به این‌که اعضای هیات مدیره به‌ تازگی تغییر کرده بودند، این امر میسر نشد. نمایشگاهی که امروز شاهد برپایی آن هستیم، دربرگیرنده مجموعه پوسترها و اعلان‌های تئاتر است که بخشی از آن‌ها توسط خانه تئاتر در اختیار ما گذاشته شده است. بخشی از این پوسترها مربوط به تئاترهای نخستین است که در شهرهای تبریز و رشت روی صحنه رفتند. او در ادامه با اشاره به برنامه‌های هفته گرافیک، گفت: در روزهای ۱۴ و ۱۵ اردیبهشت در موزه گرافیک، برنامه‌هایی خواهیم داشت. امسال انجمن طراحان گرافیک ۲۰ ساله می‌شود که راه‌اندازی این انجمن از جمله خدمات مرضی ممیز به طراحان گرافیک بود. ما در نمایشگاه سرو نقره‌ای که در فصل پاییز در خانه هنرمندان برگزار خواهد شد، دوباره به موضوع ۲۰ سالگی انجمن خواهیم پرداخت و امیدواریم بتوانیم زمینه‌ای را در انجمن فراهم کنیم تا خدمات ارزشمندی به طراحان گرافیک ارائه کنیم. در ادامه، مسعود سپهر - عضو هیات مدیره انجمن طراحان گرافیک - مقاله‌ای را درباره فعالیت‌های انجمن جهانی گرافیک ارائه کرد و گفت: نقش و اهمیت انجمن بین‌المللی طراحان گرافیک در ترویج طراحی حرفه‌ای گرافیک و گسترش روابط و تعامل میان اعضای خود، از طریق برگزاری سخنرانی‌ها، آموزش و انتشارات است. این کار موجب رشد دانش و تجربه مخاطبین و طراحان جوان و سایر موسسات، سازمان‌ها و شرکت‌های درگیر با طراحی گرافیک می‌شود. او ادامه داد: انجمن طراحان گرافیک ایران ۱۵ سال است که عضو این انجمن است و این انجمن در سال‌های اخیر تعریف جدیدی از طراحی ارائه کرده و براساس آن، برنامه‌های متعددی را دنبال می‌کند که یکی از این برنامه‌ها نزدیک کردن گرافیک به زندگی مردم است. به گفته سپهر، یکی از اهداف انجمن بین‌المللی طراحی گرافیک، هم‌گرایی و

نزدیک کردن گرافیست‌های سراسر جهان است که با گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی چنین امری میسر شده است. در ادامه، اصغر همت - رئیس خانه تئاتر - با اشاره به همکاری گرافیک و تئاتر گفت: مشارکت جزء جدایی‌ناپذیر گرافیک و تئاتر است و طراحان گرافیست چکیده ایده‌ای را که ما دو ساعت روی صحنه عنوان می‌کنیم، روی یک پوستر بیان می‌کنند. در واقع طراحان گرافیک در مقایسه با ما تئاتری‌ها، حکم سراینده‌های هایکو را دارند که در چند سطر حرف‌هایشان را می‌زنند. او در ادامه با اشاره به وضعیت انجمن طراحان پوستر خانه تئاتر، گفت: در سال‌های اخیر، اتفاقاتی رخ داده که این انجمن غیرفعال شده است. همین‌جا از ابراهیم حقیقی درخواست می‌کنم که کمک کند تا دوباره انجمن طراحان گرافیک را فعال کنیم. همت در بخش پایانی سخنان خود گفت: همه می‌گویند که ویرترین فرهنگی هر کشور، تئاتر است، من همین‌جا اعلام می‌کنم که پوستر، ویرترین تئاتر است.

در بخش پایانی این مراسم نمایشگاه «پوستره‌های تئاتر ایران» در گالری‌های ممیز، پاییز، زمستان و میرمیران افتتاح شد. نمایشگاه «پوستره‌های تئاتر ایران» تا ۱۶ اردیبهشت در خانه هنرمندان ایران برپاست.

نمایش «سایه تو سایه» در پردیس تئاتر تهران

اثری است نیمه تاریخی، نیمه اسطوره‌ای در شرح احوال «هرم‌القیس» شاعر نامدار یمنی - عرب و سراینده یکی از هفت قصیده «معلقات سبیه» که از برترین شاهکارهای شعر دوران جاهلیت عرب شمرده می‌شود. متن این اشعار را در گذشته به خاطر فصاحت و بلاغت بی نظیرشان از دیوار خانه کعبه آویخته بودند و از این جهت، پرداختن به چنین مباحثی می‌تواند برای خواننده بسیار جذاب و خواندنی باشد.

این نویسنده‌ی مهم را برای مخاطبانش نمایش دهد. از این گفت و سخن‌ها…» را نشر چشمه در روزهای نمایشگاه منتشر خواهد کرد. کتاب‌های «بنی‌آدم» و «آن مادیان سرخ یال» از آخرین کتاب‌های منتشر شده این نویسنده مطرح ایرانی است. «بنی‌آدم» شامل شش داستان کوتاه است که به ترتیب «مولی و شمس‌زده»، «اسم نیست»، «یک شب دیگر»، «امیلیانو حسن»، «چوب خشک بلوط» و «اتفاقی نمی‌افتد» نام دارند. همچنین کتاب «آن مادیان سرخ یال»

تمدید مهلت ارسال آثار به دبیر خانه « هشتمین دوره» ادبیات نمایشی ایران

در پی استعقال بسیار از نمایشنامه نویسان و تقاضای شرکت کنندگان برای شرکت در هشتمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران، شورای سیاست‌گذاری این دوره تصمیم گرفت مهلت ارسال آثار ادبیات نمایشی به دبیرخانه این دوره را به مدت ۲ هفته تمدید کند. تمامی نمایشنامه نویسان، سرچمنان نمایشنامه، پژوهشگران و ناشرانی که هنوز آثار خود را به دبیرخانه

مسعود دلخواه کارگردان تئاتر: امنیت جامعه هنری در دولت یازدهم ارتقا یافت

نمایشی که هر شب در سالن‌های پایتخت اجرا می‌شود، خاطر نشان کرد: این نمایش‌ها با موضوعاتی متنوع به روی صحنه می‌روند و جز خطوط قرمز مشخص، محدودیت دیگری پیش روی اجرای این آثار وجود ندارد.

دلخواه با تأکید بر اینکه آزادی و امنیت هنرمندان طی چهار سال گذشته روندی صعودی داشته، گفت: با این وجود پیشرفتی در زمینه مادی و برنامه ریزی نداشته‌ایم و در این بخش دچار نقصان هستیم.

وی با اشاره به بودجه پایین تئاتر خاطر نشان کرد: کنترل و نظارت کیفی بر وضعیت تئاتر و حتی یک برنامه مدون میان مدت هم برای این هنر اصیل نداریم.

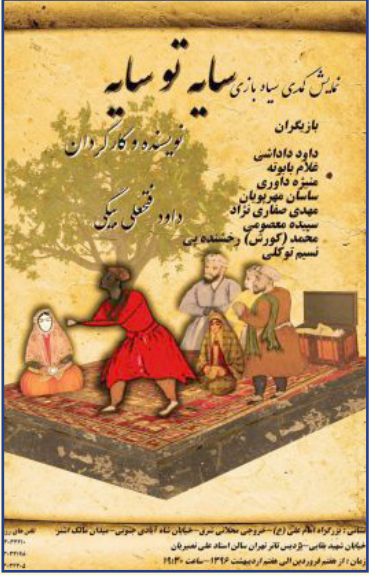
کارگردان نمایش «بیگانه» با اشاره به قابل ارزش بودن ایجاد تماشاخانه‌های خصوصی تصریح کرد: به دلیل عدم برنامه ریزی مناسب، این تماشاخانه‌ها دچار پراکندگی و عدم ضابطه شده و به دلیل عدم ارزیابی مناسب دارای

قوانین مشخص نیستند. به گفته وی، باید به این تماشاخانه‌ها و گروه‌هایی که نمایش‌های خود را در آنها اجرا می‌کنند برای پیشرفت کمک کرد.

دلخواه خاطر نشان کرد: برای ارتقا کیفیت تئاتر نباید اجازه داد که هر نمایشی به هر شکل و در هر جایی اجرا شود زیرا زمینه از دست دادن تماشاگران را فراهم می‌کند.

وی افزود: تجاری شدن، به تئاتر آسیب جدی می‌زند و نباید بگذاریم که جنبه‌های مالی بر جنبه‌های هنری اثرگذار شود.

نمایش «سایه تو سایه» در پردیس تئاتر تهران

تهران به روی صحنه می‌رود.

«نریمان» در رودکی کسرت می‌دهد

شنیدن صدای «همنشین دل»

گروه «نریمان» به سرپرستی گلناز جمشیدی تازه‌ترین اجرای صحنه‌ای خود با عنوان «همنشین دل» را در تالار رودکی تهران برگزار می‌کند. گلناز جمشیدی سرپرست گروه نریمان دربارۀ تازه‌ترین کنسرت گروه بیان کرد: در این کنسرت آهنگ‌هایی که علی پژوهشگر و من ساخته‌ایم اجرا می‌شوند. این آثار در دو دستگاه آواز اصفهان و آواز دشتی تنظیم شده‌اند. وی درباره جزئیات دیگر این اجرا افزود: پرده اول کنسرت بی‌کلام و پرده دوم با آواز است که در بخش دوم امیر صادقیق و فائزه کامیاب به عنوان هم‌خوان نوازندگان را همراهی می‌کنند. قطعات و تصنیف‌هایی که برای بخش دوم انتخاب شده‌اند از اشعار حافظ، رهی معیری، هوشنگ ابتهاج هستند که با عناوین «شاهد افلاکی»، «غریبانه»، «همنشین دل» اجرا می‌شوند. البته ما از پویا بیاتی خواننده موسیقی پاپ: **خسته نشدید این همه تیتراژ خواندید؟**

انتقاد تند و تیز خواننده پساب از همکاریاش در برنامه «دوره‌ی»

پویا بیاتی خواننده موسیقی پاپ که شب گذشته مهمان برنامه «دوره‌ی» بود در بخشی از صحبت‌هایش از انحصاری بودن تیتراژ خواندن در تلویزیون انتقاد کرد.

به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، بیاتسی در «دوره‌ی» با اجرای مه‌ران مدیری و در ابتدای برنامه قطعه «مروارید» را برای مخاطبان و حاضرین در استودیو اجرا کرد و سپس رو به روی مه‌ران مدیری نشست و پاسخگوی سوالات او شد. این خواننده پاپ در پاسخ به سوال مدیری درباره عاشق شدنش گفت: «بله» عاشق شدم و یک دختر ۵ ساله هم دارم. او ادامه داد: «در یکی از برنامه‌هایم با خانواده همسر آشنا شدم و بعد با خود همسرم، بیاتی در ادامه با اشاره به اینکه تیتراژ خواندن در تلویزیون در بیشتر

دوشنبه ۱۱ اردیبهشت ■ شماره ۱۳۳۳

ستون یاد

روزی که گل آقا طنز تلخ رفتن را نوشت

الهام رئیس‌ی‌فردانبه-روزنامه‌نگار

گل آقا را اگر توی دستانتان گرفته باشید، شما هم مثل من زمان را قطعا فراموش کرده اید و یک نفس تا آخر خوانده اید، چه آن زمان که منتشر می‌شد و چه الان که اگر مردم به عراق نشوم در خانه هر اهل ادبی حداقل یک جلدش هست، امروز سالروز درگذشت اوست. نقدها و طنزهای تند و تیزش همیشه برای من نماد این بود که می‌شود در هر قالبی یک پیرامون بیود. در واقع طنزها و نقدهایش در قالب طنز میزان تحمل مسئولان را بالا برده بود.

کیومرث صابری (گل آقا) در ۷ شهریور ۱۳۲۰ در صومعه‌سرا (منلی) در پشت

محل فعلی کتابخانه عمومی میرزاکوکچک) به دنیا آمد. یک ساله بود که پدرش را از دست داد. پس از مرگ پدر، علی، برادر بزرگ صابری از همسر اولش که در آن زمان

چهاره ساله بود، تحصیل را رها کرد تا به معیشت خانواده کمک کند. صابری نیز پس از گذراندن تحصیلات دستان‌ای برای کمک به مخارج خانواده به شاگردی در یک مغازه خیاطی پرداخت اما به اصرار دوستان و مادرش تحصیل را ادامه داد تا در سال ۱۳۳۶ در امتحان ورودی دانشسرای شبانه‌روزی کشاورزی ساری که از فوحن فقط یک نفر را می‌پذیرفت قبول شد. پس از طی دوره دو ساله، در هجده سالگی به عنوان معلم یک

دبستان در روستای کسما مشغول به خدمت شد.

در ۲۰ سالگی به‌طور موقتاً در رشته ادبی امتحان داد و دیپلم گرفت. همان سال در کنکور رشته سیاسی دانشکده حقوق تهران پذیرفته شد و چون در دبستان و قومن تدریس می‌کرد، به‌جز چند ماه اول سال، مابقی دررشتش را غیرحضوری گذراند. همچنین در سال ۱۳۵۲ در رشته ادبیات تطبیقی دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی ارشد پذیرفته شد. تا سال ۱۳۴۵ گهگاه اشعاری به طنز برای توفیق می‌فرستاد. در این سال گزارش طنزآمیزی درباره عروسی نخست‌وزیر وقت نوشت که در دو صفحه توفیق چاپ شد و برایش موفقیت بسیار زیادی به همراه آورد. حسین توفیق، سردبیر نشریه که به استعداد این طنزنویس جوان بی برده بود تلاش کرد تا او به تهران منتقل و همکار ثابت مجله توفیق شود. به این ترتیب صابری به تهران آمد و ضمن تدریس در یکی از دبیرستان‌های تهران، عصرها همکار ثابت توفیق شد و پس از مدت کوتاهی به معاونت سردبیری رسید. او در توفیق صفحه‌بندی، اصلاح و آماده چاپ کردن مطالب وارده و مطالب اعضای تحریریه را به عهده داشت و خود بعدها ستون ثابتی با عنوان هشت روز هفته می‌نوشت. امضاهای مستعار او در توفیق عبارت بودند از: میرزا گل، عبد القانوس، ریش سفید، لوده، گردن شکسته قومی و… . پس از تعطیلی توفیق در سال ۱۳۵۰، به تدریس ادامه داد و گهگاه در نشریات جدی همچون سپید و سیاه، فردوسی، نگین و امید ایران مطلب می‌نوشت. اولین «دو کلمه حرف حساب» با امضای «گل آقا» در ۲۳ دی ۱۳۴۶ در روزنامه اطلاعات به چاپ رسید. پس از مدت زمانی کوتاه گل آقا به عنوان طنزنویس صاحب سبک و خلاق و مهم‌ترین منتقد حکومت در داخل کشور مطرح شد و توجه بسیاری از مردم، مقامات، ادبا، نویسندگان و رسانه‌های داخلی و خارجی را به خود جلب کرد. طنز سیاسی که تقریباً از سال ۵۹ تعطیل شده بود با دو کلمه حرف حساب حیات تازه‌ای پیدا کرد. گل آقا در آبان ماه ۱۳۸۱ و همزمان با آغاز سی‌زدهمین سال انتشار هفته‌نامه گل آقا، بدون ذکر هیچ دلیلی، انتشار هفته‌نامه را متوقف ساخت و جامعه مطبوعاتی و مردم ایران را به حیرت فرو برد. او تا آخرین لحظه زندگی، روزه سکوت خود را در باب دلایل توقف انتشار هفته‌نامه گل آقا نگشود.

کتابخانه‌ای برای زندگی بهتر

کلیسای جامع ری‌موند کارور

مرد کوری که زنش مرده است، میهمان راوی داستان و زنش می‌شود. راوی از دوستی گذشته زنش و این که او مدتی منشی مرد کور بوده است، می‌گوید و ذهن خواننده را با میهمانی که قرار است به خانه آنها بیاید آشنا می‌کند. مرد کور به خانه راوی می‌آید و با آنها شام می‌خورد، حرف می‌زند و بعد از مدتی به تماشای تلویزیون که برنامه‌ای در مورد کلیساهای جامع است، می‌نشینند و داستان بدون

اتفاقی خاص پایان می‌گیرد…

زمانی که بدترین واقعیت‌ها در قالب داستان و رمان بیان می‌شود، رئالیسم کثیف آفریده می‌شود. در واقع آفرینش اینگونه واقعیت‌ها بازسازی و واگویی کردن بدترین حوادث دنیای بیرون است که در شکل داستانی نوشته می‌شود.

نویسندگان این سبک اعتقاد دارند واقعیت‌ها همیشه زیبا نیستند یا بهتر است بگوییم اصلا واقعیت زیبایی وجود ندارد. چرا که هر واقعیتی آنچنان‌با در‌دها و رخ‌ها (چه مادی و چه معنوی) در هم می‌آمیزد که دیگر-زیبایی‌های برایش باقی نمی‌ماند، شاید به همین دلیل است که آدمی نقاب‌های گوناگونی به سوی شدن‌ها و بایده‌ها می‌زند تا خود را از دست واقعیت‌هایی که زیبا نیست برهاند. نویسندگان فراوانی این واقعیت‌ها را بیان کرده‌اند که یکی از آنان ری‌موند کارور است.

کارور نویسنده‌ای واقعبیت‌گراست که آنچه را در اطرافش می‌گذرد را به بهترین شیوه بیان می‌کند. رویکرد کارور به عنوان یک نویسنده واقعیت‌گرا بیان بدترین چیزها به بهترین شیوه ممکن است؛ شیوه‌ای که سبک او را نیز می‌آفریند. داستان کوتاه «کلیسای جامع» مانند بسیاری دیگر از داستان‌های او بیان اتفاقات نه‌چندان زیبایی پیرامون انسان است.

تهایی، عشق‌های بی‌سرانجام، تیرگی روابط بین آدم‌ها همه و همه بیانگر نوعی واماندگی است که در اجتماع کارور اتفاق می‌افتد و او به کمک یک رئالیسم

داستانی دست به آفرینش و تصویرگری می‌زند.

در واقع می‌توان گفت همین واماندگی‌ها و شکست‌ها اتفاق بزرگ داستان‌های کارور محسوب می‌شوند. هیچ‌گونه اتفاقی در طول داستان رخ نمی‌دهد و خواننده هر لحظه به دنبال اتفاق و حادثه‌ای ناگوار داستان را می‌خواند - اتفاقی که تا پایان رخ نمی‌دهد - اما همین تعلیق و حسست وجو برای یافتن اتفاقات که بدون پیچیدگی در داستان بیان شده است، تنها حادثه بزرگ داستان محسوب می‌شود. اتفاق داستانی کلیت خود داستان است. کلیتی که به بیان رابطه چند شخصیت داستانی محدود می‌شود و اتفاقات زندگی آنان را بیان می‌کند. در واقع تعلیق در خود داستان و ساختار داستان وجود ندارد، بلکه با روایت فضایی معمولی خواننده در تعلیق فضایی وهمناک از روابط انسانی گرفتار می‌شود و اوج این تعلیق و پا در هوایی زمانی است که بدون هیچ ضربه‌ای این داستان به پایان می‌رسد. ری‌موند کارور با زبانی رک و پوست‌کنده به بیان واقعیت‌های دردناک محیط پیرامون خود می‌پردازد تا اینگونه رویانگر جامعه اطراف خود باشد. جامعه‌ای که اتفاقات آن به وضوح باعث جدایی آدم‌ها از یکدیگر شده است. اگر زبان کارور در بیان این اتفاقات روشن است، از صراحت برخورد‌های انسانی اجتماع او نشأت گرفته است.

کلیسای جامع، ری‌موند کارور، ترجمه فرزانه ملاحری، نشر نیلوفر

۵

مستقل

دوشنبه ۱۱ اردیبهشت ■ شماره ۱۳۳۳

ستون یاد

روزی که گل آقا طنز تلخ رفتن را نوشت

الهام رئیس‌ی‌فردانبه-روزنامه‌نگار

گل آقا را اگر توی دستانتان گرفته باشید، شما هم مثل من زمان را قطعا فراموش کرده اید و یک نفس تا آخر خوانده اید، چه آن زمان که منتشر می‌شد و چه الان که اگر مردم به عراق نشوم در خانه هر اهل ادبی حداقل یک جلدش هست، امروز سالروز درگذشت اوست. نقدها و طنزهای تند و تیزش همیشه برای من نماد این بود که می‌شود در هر قالبی یک پیرامون بیود. در واقع طنزها و نقدهایش در قالب طنز میزان تحمل مسئولان را بالا برده بود.

کیومرث صابری (گل آقا) در ۷ شهریور ۱۳۲۰ در صومعه‌سرا (منلی) در پشت

محل فعلی کتابخانه عمومی میرزاکوکچک) به دنیا آمد. یک ساله بود که پدرش را از دست داد. پس از مرگ پدر، علی، برادر بزرگ صابری از همسر اولش که در آن زمان

چهاره ساله بود، تحصیل را رها کرد تا به معیشت خانواده کمک کند. صابری نیز پس از گذراندن تحصیلات دستان‌ای برای کمک به مخارج خانواده به شاگردی در یک مغازه خیاطی پرداخت اما به اصرار دوستان و مادرش تحصیل را ادامه داد تا در سال ۱۳۳۶ در امتحان ورودی دانشسرای شبانه‌روزی کشاورزی ساری که از فوحن فقط یک نفر را می‌پذیرفت قبول شد. پس از طی دوره دو ساله، در هجده سالگی به عنوان معلم یک

دبستان در روستای کسما مشغول به خدمت شد.

در ۲۰ سالگی به‌طور موقتاً در رشته ادبی امتحان داد و دیپلم گرفت. همان سال در کنکور رشته سیاسی دانشکده حقوق تهران پذیرفته شد و چون در دبستان و قومن تدریس می‌کرد، به‌جز چند ماه اول سال، مابقی دررشتش را غیرحضوری گذراند. همچنین در سال ۱۳۵۲ در رشته ادبیات تطبیقی دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی ارشد پذیرفته شد. تا سال ۱۳۴۵ گهگاه اشعاری به طنز برای توفیق می‌فرستاد. در این

سال گزارش طنزآمیزی درباره عروسی نخست‌وزیر وقت نوشت که در دو صفحه توفیق چاپ شد و برایش موفقیت بسیار زیادی به همراه آورد. حسین توفیق، سردبیر نشریه که به استعداد این طنزنویس جوان بی برده بود تلاش کرد تا او به تهران منتقل و همکار ثابت مجله توفیق شود. به این ترتیب صابری به تهران آمد و ضمن تدریس در یکی از دبیرستان‌های تهران، عصرها همکار ثابت توفیق شد و پس از مدت کوتاهی به معاونت سردبیری رسید. او در توفیق صفحه‌بندی، اصلاح و آماده چاپ کردن مطالب وارده و مطالب اعضای تحریریه را به عهده داشت و خود بعدها ستون ثابتی با عنوان هشت روز هفته می‌نوشت. امضاهای مستعار او در توفیق عبارت بودند از: میرزا گل، عبد القانوس، ریش سفید، لوده، گردن شکسته قومی و… . پس از تعطیلی توفیق در سال ۱۳۵۰، به تدریس ادامه داد و گهگاه در نشریات جدی همچون سپید و سیاه، فردوسی، نگین و امید ایران مطلب می‌نوشت. اولین «دو کلمه حرف حساب» با امضای «گل آقا» در ۲۳ دی ۱۳۴۶ در روزنامه اطلاعات به چاپ رسید. پس از مدت زمانی کوتاه گل آقا به عنوان

طنزنویس صاحب سبک و خلاق و مهم‌ترین منتقد حکومت در داخل کشور مطرح شد و توجه بسیاری از مردم، مقامات، ادبا، نویسندگان و رسانه‌های داخلی و خارجی را به خود جلب کرد. طنز سیاسی که تقریباً از سال ۵۹ تعطیل شده بود با دو کلمه حرف حساب حیات تازه‌ای پیدا کرد. گل آقا در آبان ماه ۱۳۸۱ و همزمان با آغاز سی‌زدهمین سال انتشار هفته‌نامه گل آقا، بدون ذکر هیچ دلیلی، انتشار هفته‌نامه را متوقف ساخت و جامعه مطبوعاتی و مردم ایران را به حیرت فرو برد. او تا آخرین لحظه زندگی، روزه سکوت خود را در باب دلایل توقف انتشار هفته‌نامه گل آقا نگشود.

تهران به روی صحنه می‌رود.